

Espediente zk.: 2023-026822

**Euskarako, Herritarren Arreta eta Partaidetza, 2030 Agenda eta Nazioarteko
Gaietako Saila**

BALDINTZA TEKNIKO BEREZIEN PLEGUA

Xedea: zerbitzu bat kontratatzea Bilboko euskararen egoeraren diagnostikoa egiteko eta hurrengo urteetarako ildo estrategikoak definitzeko, ESEPen oinarrituta.

EGILEA: Euskarako Zuzendariordetza.

Nagore Layuno, Hizkuntza Plangintzazko Sekzioko burua
Ane Olabarri, Programazioko Negoziatuko burua
Iratxe Enderika, Administrazio Orokorreko teknikaria

Ontzat eman du: Euskarako Zuzendariordetza

Mari Jose Arrieta, Euskarako zuzendariordea

1.- SARRERA

2013an Eusko Jaurlaritzak Euskara Sustatzeko Ekintza Plana, ESEP, diseinatu zuen hurrengo 10 urteetarako. 2023an 10 urte beteko dira Plana sortu zenetik eta 2024an Plan berria aurkeztuko da.

2014ko otsailaren 12an, Bilboko Udaleko Gobernu Batzordeak Bilboko Udalaren Euskara Sustatzeko Ekintza Plana (2014-2017) onartu zuen. Plan horren indarraldia bukatuta, 2019ko uztailaren 10ean ESEPen indarraldia luzatzea onartu zuen Bilboko Gobernu Batzordeak. Luzapen horren iraupena 2022ko abenduaren 31ra artekoa zen. Ondoren, 2023ko otsailaren 1ean Bilboko Udalaren Euskara Sustatzeko Ekintza Planaren (ESEP) bigarren luzapena onartu da, Plan berria onartzen den egunera arte.

2023an, orain arteko bidearen eta egungo egoeraren diagnostikoa egitea dagokio Euskarako Zuzendariordetzari, eta, era berean, hurrengo urteetarako gidalerroak definitzea ere bai.

2.- KONTRATUAREN XEDEA

Bilboko euskararen egoeraren diagnostikoa egitea, indarrean dagoen Bilboko ESEPen azterketa egitea, eta horietan oinarrituta, hurrengo urteetarako erronka eta ildo estrategikoak definitzea.

3.- ZERBITZUAREN PRESTAZIOAK

Kontratuak 4 zeregin nagusi izango ditu:

1. Marko teorikoa osatzea
2. Diagnostikoa egitea
3. Hurrengo urteetarako ildo estrategikoak definitzea
4. Txostena aurkeztea

4.- ZERBITZUAREN DESKRIBAPENA

4.1. ZEREGINA: MARKO TEORIKOA OSATU

Lehenik eta behin, marko teorikoa osatuko da, plana kokatzeko baliagarria izango baita.

Atal hauek izango ditu:

- Aurkezpena eta prozesuaren abiapuntua.
- Eusko Jaurlaritzaren ESEP: sorrera, aurrekariak, helburuak...
- Bilboko ESEP: sorrera eta ibilbidea.
- Bilboko euskararen egoerari buruzko datuak eta ikerketak: datu estatistikoak, soziolinguistikoak, erabilera datuak, Bilbon euskarari buruz egindako ikerketak...

Bilboko Udaleko Euskarako Zuzendariordeak emango dizkio beharrezko dokumentuak enpresa esleipendunari eta informazio horretan oinarrituta osatu eta landuko du marko teorikoa.

4.2. ZEREGINA: DIAGNOSTIKOA EGIN

4.2.1. BILBOKO ESEP-EN AZTERKETA (2018-2022)

- Egungo ESEPen argazkia eta azalpena.
- ESEPeke jarduera eta programen kopurua eta helburu estrategikoen arabera banaketa.
- Garatutako jarduera eta programen adierazleen azterketa.
- Euskararen udal-aurrekontuaren bilakaera eta ESEPen helburu estrategikoen arabera banaketaren azterketa.

Bilboko Udaleko Euskarako Zuzendariordeak emango dizkio beharrezko dokumentuak enpresa esleipendunari eta informazio horretan oinarrituta osatu eta landuko du azterketa.

4.2.2. PARTE-HARTZE PROZESUA

4.2.2.1. Elkarriketak

Euskararen egoeraren eta bilakaeraren ikuspegi orokorra jasotzeko eta Bilbori buruzko

kanpoko ikuspegia izateko, elkarrizketak egingo zaizkie euskarari lotutako erakunde eta instituzio garrantzitsuenetako ordezkariari. Bestetik, Bilbon ordezkariak duten alderdi politikoak ere elkarrizketatuko dira, hiriko hizkuntza politikaren inguruan dituzten kezka, iritzi eta proposamenak biltzeko.

Guztira 9-12 elkarrizketa egingo dira. Elkarrizketak, aurrez aurre, online edo telefono bidez egin ahal izango dira, eta gehienak euskaraz egingo badira ere, gaztelaniaz ere egin ahal izango dira beharra suertatuz gero.

4.2.2.2. Kontraste saioak

Helburua da prozesu parte-hartzaile baten bidez, Bilboko egungo errealitatearen analisia egitea, beharrak identifikatzea eta aurrera begirako erronkak zehaztea. Horretarako, arlo, eremu eta hartzaile motaren arabera, talde desberdinak osatuko dira eta bakoitzarekin kontraste saio bana antolatuko da. Talde bakoitza osatzeko, landuko den gai edo alor horretan Bilbon diharduten agenteak, adituak edota elkarteetako ordezkariak gonbidatuko dira.

Guztira 2 orduko 8-10 saio aurreikusten dira. Saio ia denak euskaraz izango dira, baina ele bietan ere egin ahal izango dira, beharra suertatuz gero. Euskarako Zuzendariordetzak erabakiko du nor gonbidatu saioetara eta Udalaren izenean egingo dira deialdiak. Enpresa esleipendunak saioak antolatu eta dinamizatuko ditu, eta bertan esandakoak jaso.

Honako hau da arlo, helburu edota hartzaile motaren arabera kontraste-saioen banaketa:

➤ Kontraste saioak ESEPeke helburu estrategikoen arabera

ESEPen helburu estrategikoen arabera saio desberdinak antolatuko dira. Helburua da Bilbon eremu bakoitzean aritzen diren eragileak batzea eta arlokako hausnarketa berezituak egitea. Euskararen jabetasuna, erabilera eta elikadura dira ESEPen helburu estrategikoak eta horien baitan arloka antolatuko dira taldeak. 5-7 saio egingo dira.

➤ **Kontraste saioa Bilboko euskalgintzarekin**

Bilboko euskalgintzari lotutako elkarteekin saio bat egingo da, Bilbon beren-beregi euskara sustatzen duten elkarten ikuspegi globala jasotzeko.

➤ **Kontraste saioa Barrutietako Kontseiluetako kideekin**

Bilboko Barruti bakoitzean kontseilu bat biltzen da Barruti horretako auzoetako kontuak lantzeko, eta bilera horietara Barrutiko elkarteetako ordezkariak joaten dira. Diagnostikoa osatze aldera eta Bilboko auzoetako ikuspegia izateko, 8 Barrutietako Kontseiluetako kideak gonbidatuko dira saio batera.

➤ **Kontraste saio irekia herritarrekin**

Herritarrak gaiaren inguruan informatzeko eta haiek ere haien ekarpenak egiteko eta hausnartzeko aukera izateko, saio ireki bat antolatuko da Bilboko leku estrategiko batean.

4.2.2.3. Herritarrentzako galdetegia

Galdetegi bat sortuko da herritarrek haien iritzia emateko eta proposamenak egiteko aukera izan dezaten. Galdetegia formatu digitalean egongo da eta Udalaren webgunean eta sareetan eskegiko da. Zabalpenerako beste kanal batzuk erabiltzea ere aztertuko da. Euskaraz eta gaztelaniaz sortuko da galdetegia.

Galdetegiaren diseinua esleipendunak egingo du Euskarako Zuzendariordetzarekin elkarlanean, eta behin betetzeko epea amaitzen denean, esleipendunak datuak ustiatu eta interpretatuko ditu.

4.3. ZEREGINA: HURRENGO URTEETARAKO ILDO ESTRATEGIKOAK DEFINITU

Aurreko bi faseetatik ateratako emaitzekin ondorio nagusiak aterako dira eta hurrengo urteetarako erronkak eta ildo estrategikoak definituko dira.

4.4. ZEREGINA: TXOSTENA AURKEZTU

Egindako lan guztia txosten osatu batean jasoko da. Hauek izango dira txostenak izango

dituen atalak:

- Aurkezpena
- Marko teorikoa
- Diagnostikoaren prozesua eta emaitzak
- Ondorioak
- Hurrengo urteetarako ildo estrategikoak eta erronkak

Txosten osatu horrez gain, zabalpenerako txosten exekutiboa ere prestatuko du enpresa esleipendunak. Txosten horrek txosten osatuaren ideia adierazgarri eta garrantzitsuenak bilduko ditu eta formatu erakargarri eta irakurterraza izango du. Txosten osatua euskaraz bakarrik sortuko eta entregatuko da, baina txosten exekutiboa euskaraz eta gaztelaniaz aurkeztuko zaio Euskarako Zuzendariordeari.

5.- LAN-KRONOGRAMA

Aipatutako 4 zereginak 3 fasetan banatuko dira eta fase horiek kronograma batean bildu dira. 10 hilabeteko lana izango da guztira eta ordainketak 3 fase horietako bakoitzaren amaieran egingo dira.

Lehen fasean, hasierako alde teorikoa landuko da, urritik abendura bitartean, eta horretan marko teorikoa osatuko da (1. zeregina) eta Bilboko ESEPen azterketa egingo da (2. zereginaren lehen atala).

Bigarren fasean, parte-hartze prozesua garatuko da, hau da, 2. zereginaren atal nagusia. Urtariletik apirilera bitartean gauzatuko da.

Hirugarren eta azken fasean, 3. eta 4. zereginak garatuko dira, hau da, hurrengo urteetarako ildo estrategikoak definitu eta txostena osatu eta aurkeztu. Azken hau apiriletik uztaile bitartean gauzatuko da.

	URR	AZA	ABE	URT	OTS	MAR	API	MAI	EKA	UZT
1. FASEA. Marko teorikoa eta ESEPen azterketa										
2. FASEA. Parte-hartze prozesua										
3. FASEA. Hurrengo urteetarako ildoak eta txostena										

6.- ORDAINKETA-MUGARRIAK

- 1. FASEA. Urritik abendura bitartean marko teorikoa osatuko da eta egungo Bilboko ESEPen azterketa egingo da. Lan hori aurkeztu ostean egingo da lehen ordainketa eta kontratuaren zenbateko osoaren %30a izango da.
- 2. FASEA. Urtarriletik martxora bitartean parte-hartze prozesua antolatu eta garatuko da. Lan hori egin ostean egingo da bigarren ordainketa eta kontratuaren zenbateko osoaren %35a izango da.
- 3. FASEA. Apiriletik uztailera bitartean hurrengo urteetarako ildo estrategikoak definituko dira eta txostenak osatuko dira. Txostenak aurkeztu ostean egingo da hirugarren ordainketa eta kontratuaren zenbateko osoaren %35a izango da.

7.- KONTRATUA EGIKARITZEKO IZENDATUTAKO LAN-TALDEA

Enpresa esleipendunak talde bat izendatu beharko du kontratua egikaritzeko, eta honako profil profesionalak dauzkaten pertsonen osatuta izan beharko da talde hori:

PROFIL PROFESIOALEN TAULA			
Kontratuan duen erantzukizuna (eginkizunak)	Eskatzen diren titulazioa / ikasketak	Eskatzen den gutxieneko esperientzia	Hizkuntzak
Zuzendaria	MECEseko 2. mailako unibertsitate-titulazioa	Euskara planei lotutako aholkularitzan eta prozesuetan 5 urteko esperientzia	Euskarako C1 maila
Teknikari taldea: 2 pertsona	MECEseko 2. mailako unibertsitate-titulazioa	Euskara planei lotutako aholkularitzan eta prozesuetan 3 urteko esperientzia	Euskarako C1 maila

Lizitatzailleek eskaintzan (B gutun-azala) sartu beharko dute kontraturako izendatuko duten giza taldearen LANBIDE-BETEKIZUNEN TAULA. Eskaintzak baloratu aurretik egiaztatu eta beteko dira baldintza horiek.

Kontratua gauzatzeko izendatutako taldeak bere horretan iraun beharko du kontratuak irauten duen artean:

- Eskaintzan zehaztutako balioen arabera eskaintako langileen ezagutza teknikoen maila eta lanak gauzatzean erakutsitako ezagutza errealak bat ez badatoz, zuzentzeko neurriak hartzeko eskatuko zaio esleipendunari.
- Taldeko pertsona baten lanen produktibitatearen eta kalitatearen balorazioa desagokitzat jotzen bada, edo zerbitzua behar bezala gauzatzearekin lotutako gorabeherarik gertatzen bada, esleipendunari jakinaraziko zaio, zuzentzeko neurriak har ditzan.
- Enpresa esleipendunak eskaintzan izendatutako taldeko pertsona bat aldatzea proposatzen badu, idatziz jakinaraziko du 15 egun lehenago, egindako aldaketak azalduz eta ordezkapenerako atxikiko dituen profil baliokideko datuak erantsiz.

Kontratatutako kontratua gauzatzeko ematen dituen giza baliabideak esleipendunaren zuzendaritza- eta antolaketa-boterearen mende egongo dira, lege ezarritako esparru eta ordena orotan; beraz, esleipenduna izango da langile horien arduradun bakarra, eta, beraz,

ez du inolako lotura juridiko-laboralik izango Bilboko Udalarekin. Hori guztia dagokion kontratuaren exekuzioaren kontrola alde batera utzita.

Klausula honetan aurreikusitakoa eta eskaintzan giza taldeari buruz jasotako konpromisoak betetzea, horrenbestez, funtsezko kontratu-betebehartzat jotzen da, eta, beraz, kontratistak betetzen ez baditu, kontratua desgiteko arrazoia izan daiteke.

8.- ANTOLAKUNTZA ETA KOORDINAZIOA

Enpresa esleipendunaren eta Euskarako Zuzendariordearen arteko harreman guztia euskara hutsez izango da, bai ahoz eta baita idatziz ere. Harremana aurrez aurrekoa, telematikoa eta telefono bidezkoa izango da, beharren arabera.

Kontratua hastean, hasierako bilera egingo da aurrez aurre proiektua zehazteko eta antolatzeke eta kontratuak iraun bitartean, jarraipen bilerak egingo dira behar den guztietan. Amaieran, ebaluazio bilera egingo da proiektuari amaiera emateko.

Esleipendunak sortzen dituen dokumentu guztiak euskara teknikariekin kontrastatuko eta adostuko dira.

9.- ENPRESA ESLEIPENDUNAREN FUNTSEZKO BETEBEHARRAK

- a) OROKORRAK: Enpresa esleipendunaren kontura izango dira kontratatutako zerbitzua emateko egin behar diren gastu guztiak: kontratua prestatu eta formalizatzeko izapideak, materialak eta instalazioak, tresnak, lan-eskua, Gizarte Segurantzza, tributazioa, mota guztietako erantzukizunak eta aseguruak, enpresari dagozkion gainerako kargak eta betebeharrak, eta kontratutik edo lizitazioan parte hartzetik sortzen diren beste guztiak. Betebehar horiek guztiak bere gain hartzen ditu, behin betiko esleipena egiten zaion unetik aurrera.

Enpresa esleipendunak lortu behar ditu, bere kontura, prestazioa emateko behar diren baimen eta lizentzia guztiak, ofizialak nahiz partikularrak.

Enpresa esleipendunak lortu behar ditu, bere kontura, bere eskaintzan aipatzen dituen kalitate-ziurtagiriak eta gainerako egiazttagiriak.

Modu berean, bera izango da garatzen dituen lanen eta ematen dituen prestazio eta zerbitzuen kalitate teknikoaren erantzule, baita kontratua egikaritzean izandako omisioak, errakuntzak, metodo desegokiak zein amaiera okerrak direla-eta Bilboko Udalari zein hirugarrenei sortutako ondorioen erantzule ere.

Kontratua behar bezala betetzeko beharrezkoak diren zerbitzuak ere emango ditu enpresa esleipendunak, ordainketa gehigarriko eskubiderik gabe; esaterako, laneko bileretara eta bilera informatiboetara joatea eta abar.

- b) ANTOLAKETA: enpresa esleipendunak kontratuaren esku jarriko ditu kontratua behar bezala egikaritzeko behar diren giza baliabide eta baliabide material guztiak.
- c) GIZA BALIABIDEAK: Giza baliabideen atalean, enpresak behar beste langile eduki behar ditu, kualifikazio nahikoarekin, kontratu hau betetzeko egin behar diren betekizunak egiteko. Enpresa esleipendunak zehaztuko ditu, aurreko paragrafoan adierazitakoa gorabehera, berak bakarrik, bere langileen premiak.

Bilboko Udalak ez du erantzukizun zuzeneko, solidario ez subsidiariorik izango enpresa esleipendunaren lan arloko betebeharrak betetzeari buruz, ezta kontratu honen ondorioz sortzen direnei buruz ere, ezta ere lan-harremanak azkentzean sortzen diren betebeharrei buruz ere (ez kontratuaren indarraldian, ez kontratua azkendu ondoren). Enpresa esleipendunak hartuko ditu bere gain horietatik eratorritako ondorioak, lan arlokoak nahiz juridikoak, nahiz kontratuak indarrean dirauen artean, nahiz behin amaitutakoan.

Enpresa esleipendunak enplegatzen dituen pertsonak gizarte-segurantzaren sisteman sartuta egongo dira, eta alta emanda, alderdien artean indarrean den kontratu-modalitateari dagokion Gizarte Segurantzaren Araubidean, lan-harremanak irauten duen artean.

Bilboko Udalak ez du izango antolaketako ez zuzendaritzako ahalmenik esleipendun enpresari zerbitzu ematen dieten langileei dagokienez, eta ez du izango inolako harreman juridikorik, lan arlokorik, zibilik edo administraziokorik haiekin.

- d) ARDURADUNA: Enpresa esleipendunak zuzendari bat izendatu beharko du, eta kontratua egikaritzeko epe osoan zehar prest egon beharko du kontratua egikaritzean sortzen diren gorabeherak konpontzeko.

- e) HIZKUNTZEN ERABILERA: Esleipendunak bermatu beharko du kontratutik eratorritako ekintza eta jarduketa guztiak Autonomia Erkidegoan ofizialak diren hizkuntza bietan egin ahal direla.

Euskarrietan erabiliko diren testuak, ahozkoak nahiz idatzizkoak, Euskara Zuzendariordetzak eman beharko ditu ontzat. Hizkuntzen kalitatea zaindu egingo da. Testuak zuzen idatzita egon beharko dira, eta erregistro egokia erabiliko da.

- f) UDALAREN IRUDIA: Zerbitzua eman bitartean sortzen edo egiten diren agirietan, jardueretan edo ekintzetan argi eta garbi agerrarazi beharko da udalaren titulartasuna, Bilboko Udalaren logotipoa txertatuta (idazkietan, txostenetan, aurkezpen txarteletan, eta abar).

- g) KONTRATISTAREN ERANTZUKIZUNA: Bilboko Udalak beretako erreserbatzen ditu, eskusibotasunez eta epe mugagabe baterako, kontratua egikaritzuz garatutako sorkuntzari dagozkion erreprodukzioko, banaketako, komunikazio publikoko eta eraldaketako eskubideak. Enpresa esleipendunaren betebeharra izango da hirugarren batzuek kontratuaren objektua dela-eta aurkeztutako erreklamazio, demanda, eta auziko uzi guztiei erantzuteko, eta berak hartuko ditu bere gain, eta erantzukizun orotatik kanpo utziko du hartara Bilboko Udala.

- h) LANEKO ARRISKUEN PREBENTZIOA: Nolanahi ere, lan-arriskuen prebentzioaren arloan indarrean den legeriari dagozkion betebeharrak guztiak bete beharko dira, behar bezala aplikatuz araudia, hitzarmen honen ondorioz gauzatzen den jarduerari dagozkion lan-arriskuen prebentziorako indarrean dagoena, eta hartarako ezarritako legezko tresnak baliatuz; hala, enpresa esleipendunarena ez beste inorena izango da betebeharrak horiek betetzeko erantzukizuna, eta, beraz, horiek ez betetzeak edo behar bezala ez betetzeak ekartzen dituen ondorioen erantzukizuna ere bai.

- i) KONFIDENTZIALITASUNA: Kontratu honekin egindako lan guztia eta halaber lan horien bidez eskuratzen den informazio guztia konfidentzialak izango dira, eta enpresa kontratatutak ezingo du erabili inolako informaziorik, ez hirugarren batzuei eskuratu, Udalaren idatzizko baimenik gabe.

Kontratatuaren obligazioa izango da behar diren eta eskura dituen baliabide guztiak jartzea, jagondako dokumentazioko datuen konfidentzialtasunaren inguruko legedia

betetzeko.

- j) **DATUEN BABESA:** Enpresa esleipendunak datu pertsonalak erabili behar baditu kontratua egikaritzeko, datu horien tratamendu automatizatua Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2016/679 (EB) Erregelamenduaren 28. artikuluan ezarritakoari jarraituz egingo da (2016/679 (EB) Erregelamendua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2016ko apirilaren 27koa, zeinaren bidez arauak ezartzen baitira pertsona fisikoak babesteko, datu pertsonalen tratamenduari eta datu horien zirkulazio libreari dagokionez, eta indargabetzen baita 95/46/EE Zuzentaraua, Datuen Babesari buruzko Erregelamendu Orokorra ezarri zuena), eta orobat 3/2018 Lege Organikoaren 33. artikuluari jarraituz (abenduaren 5ekoa, Datu Pertsonalen Babesari eta Eskubide Digitalen Bermeari buruzkoa). Enpresa esleipendunak ezingo du aplikatu ez erabili kontratuaren ondorioz eskuratutako datu pertsonalik bat ere, non eta ez den kontratuaren xederako bererako. Behin kontratu-prestazioa betetakoa, datu pertsonal tratatuak Bilboko Udalari entregatuko zaizkio. Enpresa esleipendunak suntsitu egin beharko ditu bere esku dituen datuak, non eta Bilboko Udalak ez dion idatzizko baimenik ematen datu horiek gordetzeko, geroago emango diren beste zerbitzu batzuetarako balio dutelako. Hala gertatzen bada, bost urtean gorde ahal izango ditu, beharrezkoak diren segurtasun-betekizunak betez.
- k) **JABETZA INTELEKTUALEKO ESKUBIDEAK:** Kontratuko lanetatik eratortzen diren jabetza intelektualeko eskubide guztiak eta "copyright" eskubideak Bilboko Udalarenak izango dira oso-osorik. Hori jendaurrean agerrarazteko beharrezkoa baldin bada, agiri egokia egin beharko dute alderdiek.
- ñ) **LARRIALDIAK:** Enpresaren larrialdiengatik edo antzeko arrazoiengatik enpresa esleipendunak uste badu ezin duela zerbitzua egin ezarrita dauden betekizunak betez, Bilboko Udalari jakinarazi beharko dio berehala, neurri egokiak har ditzan, eragindako eragozpenak saihesteko edo murrizteko. Neurri horiek sortzen dituzten gastuak esleipendun enpresak ordainduko ditu, hargatik eragotzi gabe dagozkion zehapenak eta deskontuak.
- l) **BESTE OBLIGAZIO BATZUK:** Kontratua behar bezala betetzeko beharrezkoak diren zerbitzuak ere emango ditu enpresa esleipendunak, ordainketa gehigarriko eskubiderik gabe; esaterako, laneko bileretara eta bilera informatiboetara joatea eta abar. Era berean, Administrazioak bere esku izango du lehen deskribatutakoen

antzeko beste produktu batzuk egin ditzan errekeritzea, esleipendunari kostu gehigarriak eragin gabe.